

RENAȘTEREA

ORGAN NAȚIONAL-BISERICESC SĂPTĂMÂNAL

Abonamentul anual: 400 Lei.

Director: Dr. I. MATEIU

Redacția și Administrația:
Cluj, Piața Cuza Vodă Nr. 3.

Cenzurat.

P. S. S. EPISCOPUL NICOLAE COLAN MEMBRU ONORAR AL ACADEMIEI ROMÂNE

Cea mai înaltă instituție de cultură a Țării, Academia Română, a ținut să aleagă ca membru onorar al ei, în sesiunea din luna Mai, pe P. S. Episcop *Nicolae Colan* al Clujului.

Faptul constituie desigur un eveniment pentru eparhia noastră, care are temeiuri îndreptățite spre a-l înregistra cu deplină bucurie sufletească. Căci el vine să consacre o remarcabilă figură culturală a Bisericii ardelene, care de douăzeci de ani poartă cu distincție condeiul de luptător și îndrumător al tinerei generații de azi, către noi orizonturi de spiritualitate ortodoxă.

Meritele deosebite, cari l-au făcut vrednic de noua cinste acordată, au fost schițate cu toată competența de strălucitul savant d-l prof. *I. Lupaș* în raportul prezentat Academiei Române. Domnia sa a spus următoarele:

„Între vlădicii purtători de condeiu din zilele noastre prin activitatea sa literară-publicistică și-a asigurat un loc de cinste Episcopul *Nicolae Colan*, căruia în timpul din urmă i-a fost încredințată și importanta misiune de a conduce Ministerul Educației Naționale, al Cultelor și Artelor.

După strălucite studii secundare, terminate la Liceul *Andrei Șaguna* din Brașov, P. Sf. Sa a urmat la Facultatea de Litere și Filosofie a Universității din București, unde a prezentat și susținut teza de licență despre Stilul lui *Dimitrie Cantemir* în scrierile sale românești. Pregătirea teologică și-a dobândit-o la Sibiu, la Universitatea din Berlin și într-o călătorie de studii la Atena.

A publicat numeroase studii din domeniul teologiei teoretice și practice-educative, distingându-se prin îngrijita redactare a *Revistei Teologice din Sibiu* și a *Vieții Ilustrate din Cluj*. Amândouă aceste periodice românești a izbutit a le înălța la nivelul celor mai exigente publicațiuni similare din oricare țară europeană.

Într-o bio-bibliografie a P. S. Episcop *Nicolae Colan*, tipărită în Sibiu la 1936, se arată că titlurile articolelor și studiilor sale au atins considerabilă cifră de 360 până la sfârșitul aceluși an. Și de atunci încoace P. Sf. Sa continuă cu râvnă sporită răspândirea cuvântului și scrisului românesc învăluit în buna mireasmă duhovnicească a reminiscentelor biblice și a plasticelor locuțiuni populare-cronicărești. Cuvântător cu bogate resurse, scriitor cu largi orizonturi P. Sf. Sa este în timpul de față valorosul îndrumător al operii de educație și cultură națională-creștină în viața neamului și a Statului român. De aceea propunem să fie ales membru al Academiei Române.

Această propunere a fost sprijinită de 23 semnături ale membrilor activi ai Academiei Române.

În ședința dela 3 Iunie P. Sf. Sa, fiind întâmpinat printr'un elogios cuvânt rostit din partea d-lui *Al. Lapedatu* președintele

Academiei, a răspuns într'un discurs străbătut de impresionante accente călduroase cu privire la nesdruncinatele legături dintre Biserica ortodoxă și cultura românească. Toți cei de față erau vădit mișcați de căldura și seninătea aceluși discurs academic.

Împrejurarea, că și cel de al doilea Ierarh din scaunul restauratei ctitorii a lui Ștefan cel Mare primește laurii nemuririi din partea Academiei Române, căpătă o semnificație specială pentru rosturile de totdeauna ale eparhiei noastre. În acest mare centru de știință universitară, ea trebuie să fie un mare izvor de educație sufletească a neamului nostru. P. S. Episcop *Nicolae Colan* este unul din promotorii ei cei mai reprezentativi. De aceea, ne simțim atât de onorați prin gestul înalt — și mișcător al Academiei Române.

DE VIAȚĂ FĂCĂTORUL

Sărbătoarea Rusaliilor este cea a darului. A darului îmbelșugat și bun, ce de sus coboară.

Cei vechi, Iudei și păgâni, serbau darul lui Dumnezeu, revărsat în belșugul rodului câmpului, iar noi serbăm darul Duhului Sfânt, ce rodește în suflet. Unite aceste daruri, dau vitalitatea vieții noastre complexe, susținută de imensa bunătate și purtare de grijă a Dăruitorului.

Rodirea lor pământească însă nu se poate nici compara, nici egala.

O privire temeinică aruncată dincolo de zidurile orașelor, departe spre întinsele câmpii împodobite cu belșug de risipă și fecundat de pământul bun și recunoscător prin ploaie, lumină și căldură, — ajunge.

Ochiul se va opri în admirație, iar sufletul se desfășează în tainice tresăriri, ca din această împletire să se înalțe admirația și recunoștința lor în șoapta rugăciunii topite în roua lacrimilor.

Este poate căința nevredniciei mărțurisite, față de bunătatea Celui ce-și revarsă darul său și peste cei buni și peste cei răi deopotrivă.

Atunci poate vedem satele noastre cu foșnet de iarbă, lanuri ondule și parfum de trandafiri stufoși, ne vedem copilăria și ne dorim acolo, ca în pacea și liniștea lor să ne reînoim viața — din amintiri. Ne pierdem în acest farmec din întinsul covor al naturii țesut din cele mai variate nuanțe de culoare și formă, cari se amestecă în adierea vântului. Poate tot atunci ne mai dăm seamă

„Și li s'au arătat limbi împărțite ca de foc și au sezut pe fiecare din ei. Și s'au umplut toți de Duhul Sfânt și au început a grăi în alte limbi, precum le dă lor Duhul a grăi.“

Fapte, 2, 3-4.

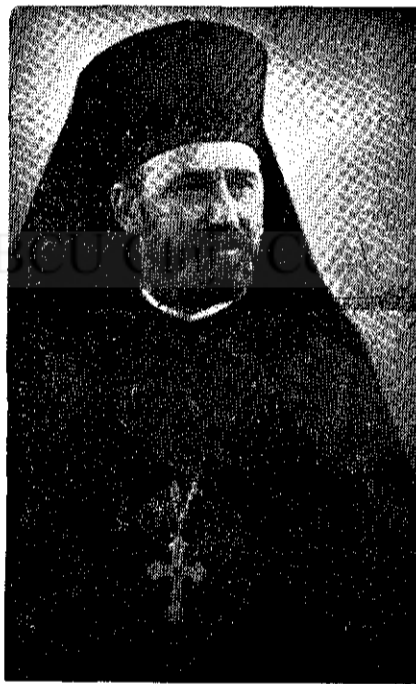
cât de mult ne este dat în raport cu ceea ce ne mai lipsește din fericirea vieții pământești. Doar cu toții, fără deosebire de stare și situații, ne putem bucura de viața și bunătățile ei, cu puțină bunăvoință și iubire.

Iar de acestea ne amintesc clopotele bisericilor, cari răsună azi de parte în cuprinsul lumii, unde numai a putut pătrunde sâmburele iubirii creștinești încolțit pe dealul Golgotei.

Adierea Duhului Sfânt în sufletul apostolilor l-a împrăștiat în cele patru părți ale lumii, ca să prindă viață și rod în suflete. Căci din acest moment toiagul căilor lor misionare nu s'a mai clătinat. Echipați cu merindea sufletului plin de Duh, și cu armele credinței speranței și iubirei strălucitoare ei au plecat în câmpul larg al lumii, ca să samene sămânța cea bună, care să desțelenească ogorul și să transforme prin răsadul virtuților sale, viața și societatea lumii.

Muncă uriașă îi aștepta. Dar ei întăriți de darul Duhului Sfânt, n'au șovăit și nu s'au cutremurat nici în fața umilintelor, chinurilor și a morții. Știau că sângele lor nevinovat va prefăce ca și al Sfântului Ștefan, mulți din acei Sauli prigonitori în Paveli propovăduitori. Și 'n adevăr, istoria confirmă presimțul lor. Căci aceștia au fost razimul plâpânelor vițe, ce s'au putut apoi înălța pline de rodul credinței.

Dacă nu toate florile lor au rodit, nu e mirare. Poate că atunci încă n'ar fi putut suporta povara lor tulpina, care le dădea hrană și viață. Și invers,

P. S. Sa Episcopul NICOLAE COLAN

mulți pomi urâți și cojiți au dat roade gustoase. Apoi au mai venit și semănători străini, cari au corcit sămânța și rodul. Sămânța lor a răsărit și buruiana otrăvitoare a năpădit sămânța nobilă. Lucru care durere, se întâmplă și astăzi. De aceea, în loc de iubire și bunătate, atâta ură, dușmănie, invidie și răutate.

Buruiana lor strivește pacea, liniștea și fericirea vieții. Par'că nici-când n'a fost așa de întinsă ca astăzi.

O fi pierit darul Duhului Sfânt dintre noi? Ne-a părăsit din cauza nevredniciei noastre? Și noi așteptăm să revină sub formă vizibilă și minunată?! Și puțina credință ce o mai avem, se clatină și nu-l lăsăm să mai rodească.

Dacă nu se mai arată cu fâlfăiri de vânt, cu limbi de foc și vorbiri în limbi, nu înseamnă că ne-a părăsit.

Atunci era izvorul cu căderi sonore, care stropea stâncile sufletești ale munților omenești în curs vijelios, azi este râul șesului întins al lumii, cu curs potolit în alvia lărgită. De atunci a străbătut drum lung, de milenii, a învins obstacole și a fertilizat vegetația din jur. A fertilizat vegetația sufletească a omeneirii, dând concepție și sens nou vieții și societății. Văpaia focului său sfințitor a pătruns în întunerecul sufletelor și a pregătit primirea învățurii celei noi, lăsată de Mântuitorul. Aci este el prezent în evanghelia lui Hristos, care va trăi veacurile. El este pururea prezent acolo unde clopotele vestesc prezența jertfei măntuitoare și a învățurii ce arată calea spre ea. Acolo conlucrează și Duhul Sfânt, pentru desfundarea drumului potmolit de greșeli. El este fermentul pâinii vieții care hrănește sufletul, mărește și întregeste în sfințiri. Așa cum hrana trupului refacă și întregeste forțele pierdute — pentru muncă, întregeste el forțele sufletului pentru virtute și sfințenie. Chiar și în lumea oamenilor puțin credin-

cioși, cari încrezuți în puterile rațiunii și cunoștinței primesc numai în parte credința, dar sufletul lor însetează de adevăr și viață, — El este prezent, Lucrează în măsura în care se deschide inima Celui ce l'a trimis, muind inima și cretremurând conștiința.

El încălzește și șterge — ca roua dimineții — praful deșertăciunilor multe, ca să lase loc luminei adevărului, care înviorcă și redeșteaptă la nouă viață. Imprimă icoana lui Iisus și dă claritatea și viață învățurii Lui, care să restabilească armonia și să înfrumusețeze câmpul vieții. El ține locul soarelui luminei și ploaii interne din belșugul căruia răsar bunătățile faptelor alese, cari îmbobesc omul.

Atunci și marele câmp sufletească freamătă de frumusețe și podoabă. Omenirea se întregeste în farmecul marelui tot, ce dă armonia vieții. Câmp extern și câmp intern se apleacă în semn de închinare în fața Creatorului.

Cântec și veselie, însoțește sdroaba săcerătorilor, cari vin să-și i-a răsplata muncii binecuvântate.

Magnetic trece dela unul la altul forța de atracție și frăție, căci ei poartă gândul bun de a duce jertfa cununei rodului, Celui ce l'a dat.

Să împletim și noi cununa mânilor și rodului sufletească, ca jertfă a lumii pentru pacea și fericirea deplină.

Pr. V. MATEIU

Congresul oastei Domnului.

Azi și mâine se desfășură la Sibiu al șaptelea congres al societății misionare ortodoxe oastea Domnului, sub patronajul și conducerea I. P. S. Mitropolit Nicolae Bălan. Se vor ține slujbe religioase cu predici, mărturisiri și cuminecări, dări de seamă despre activitatea ostașilor. Sperăm că și din eparhia noastră vor lua parte cât mai mulți frați. Vom reveni în numărul următor.

Cuvântarea P. S. Episcop N. Colan

Ministrul Educației Naționale

despre limba românească.

Duminea trecută a avut loc în amfiteatrul Fundației universitare Carol I. din București cel dintâi congres al profesorilor secundari de limba română din țara întreagă. Ședința de deschidere a fost prezidată de P. S. episcop Nicolae Colan, ministrul educației naționale, care a rostit o magistrală cuvântare despre însemnătatea limbei române. Iată ce a spus P. S. Sa în aplauzele însuflețite ale profesorilor:

„Congresul de astăzi mă bucură în chip osebit. Nu fiindcă ar deslega definitiv problema care ne preocupă, ci fiindcă o pune îndeobște. Congresele nu rezolvă probleme, ci le pun, creind atmosfera prielnică și trezind interesul convenit buneilor lor deslegări.

Era și timpul suprem să se discute într-o asemenea întrunire chestiunea limbii românești. Fiindcă tineretul nostru ieșit din școli nu mai știe nici citi, nici scrie, nici vorbi românește. O constată profesorii secundari și universitari deopotrivă. O constatăm cu toții, cu durere.

Evident, nu e vorba aici de graiul poetic, de limba literară, de expresia artistică a gândurilor și simțurilor noastre. Ci pur și simplu de graiul limpede, de limba corectă. Graiul poetic e un dar dela Dumnezeu; graiul limpede e un rod al ostenețelor cărturărești.

Unde să se învețe? Firește, în școală, dar în școală elevii învață la limba română istorie literară, estetică literară, filosofie înaltă și alte lucruri — toate literare și înalte — numai luc-

rurile simple, elementare nu par a le învăța, ori nu le învață îndeajuns. Cu toate că de-aci ar trebui să înceapă.

Așa se întâmplă, că bacalaureații noștri — nu toți, firește — se opintesc să caracterizeze epoci literare și uită în expunerea lor să acorde subiectul cu predicatul; sau se silesc să se pună la curent cu ultimile noutăți literare — mai ales fetele — dar nu-și bat capul cu problema punctului sau a virgulei.

Cine poartă vina acestei jalnice situații? Fără îndoială și școala. Școala care nu mai dă importanța cuvenită gramaticii; școala în care nu se mai citește graiul miresmuit al scripturilor sfinte; școala în care nu se mai ispitește „limba veche și înțeleaptă“ a cronicarilor noștri; școala în care elevii nu mai sunt puși să învețe pe de rost poeziile lui Eminescu, Goga sau Coșbuc, ca și când acești giganti ai poeziei noastre s'ar fi învechit și ar avea dreptul să cadă în desuetudine; școala care se vede că a capitulat în fața neologismelor cu sau fără rost folosite, și în fața prețiozităților și a încălcirilor stilistice cu cari unii scriitori își ascund puținătatea veritabilei inspirații.

Dar noi nu ne-am adunat aici să criticăm, ci să îndreptăm. Ei bine, îndreptarea tot dela școală trebuie să vină. Și ea va veni, atunci când în școală nu se va trece cu ușurătate peste greșala desacordului dintre subiect și predicat, nici peste

FOILETON

Educația străjerească prin biserică, familie și națiune.

— Conferință rostită la Radio în ziua de 5 Iunie de Prea Sf. Episcop Nicolae Colan, ministrul educației naționale, al cultelor și artelor. —

„Oricine va judeca viața noastră, a celor de azi, în comparație cu viața de dinaintea mării învolburări a neamurilor, va ajunge în chip firesc la constatarea unei covârșitoare deosebiri între cele două epoci. De sigur această deosebire nu constă în faptul că oamenii de-atunci ar fi trăit numai zile dalbe, iar cei de azi s'ar zbate numai în necazuri — sau invers. Nu; zile bune și pline de bucurii trăim și noi — și necazuri au fost și înainte de război, destule. Au fost și atunci oameni buni și oameni răi, oameni bogăți și oameni săraci, oameni înțelepți și oameni cu mai șubred scaun la judecată. Deosebirea cea mare dintre atunci și acum zace mai ales în *pasul* vieții, în viteza acesteia. Ritmul vieții de dinainte de război se măsoară cu iuțea cărutei, ori cel mult al trenului. Ritmul vieții noastre se măsoară cu iuțea avionului. Părinții noștri își rostuiău viața mai pe hodinele, mai liniștit. Ei nu se grăbiau. Noi cei de azi, n'avem o clipă de liniște, ne-am pierdut răbdarea, trăim

într-o zi cât ei într-o săptămână, — noi ne grăbim, ne agităm, luăm viața în goană. Bun sau rău, cum ar fi — adevărul acesta — nu poate fi nesocotit. Nici măcar nu-i căutăm explicarea, cu toate că ea n'ar fi greu de găsit.

Cea mai agitată viață o duce, firește, tineretul. Sângele lui e mai cald, zvăcnește mai viu. Judecata lui e mai sprintenă, dorurile lui mai nestăpânite, închipuirile lui mai fără frâu, avânturile lui mai irezistibile.

Toate aceste însușiri și porniri ale tineretului nostru sunt frumoase și folositoare. Cu o singură condiție: ca ele să aibă o țintă înaltă și precisă, pentru atingerea căreia să fie puse în luptă rânduită.

Fără o țintă înaltă și precisă, viața e o alergare prostească; iar fără rânduială lupta rămâne zbuțiu deșert.

Iată adevărul covârșitor, din care mintea luminată a înțeleptului nostru Rege CAROL II a citit porunca cea mare a vremii: Energiile tineretului nostru nu trebuie lăsate să se răzlețească și avântul lui nu trebuie lăsat să se pulverizeze în lupte sterile, sau păgubitoare, ci trebuie canalizate și folosite înțelepțește spre binele neamului.

Din acest izbăvitor gând regal a răsărit „Străjeria“ — noua școală menită să dea tineretului nostru zbuțiu o țintă superioară și o rânduială a frumoaselor lui elanuri de luptă.

„Straja“ are un steag și o deviză, cuprinzătoare cât un program. Steagul încălzește inima cu înveselitoarele lui culori; iar deviza luminează mintea cu tâlcul vorbelor ei adânci: „**Credință și muncă pentru Țară și Rege.**“ Asta-i deviza, acesta-i programul tineretului străjeresc. Credința și munca sunt armele de luptă; iar binele Țării și al Regelui ei sunt scopul acesteia. Credința dă muncii sprijinul moral și însuflețirea; iar munca devotată aduce rodirile văzute ale credinței. Și una și alta puse în slujba Țării. În slujba ei, căci ea ne hrănește, în slujba ei, căci ea ne mângăie privirile cu frumusețile ei; în slujba ei, căci ea adăpostește osemintele părinților noștri; în slujba ei, căci în ea trăim și murim; în slujba ei, căci ea e a noastră și noi suntem ai ei.

Și 'n slujba Regelui, căci El ne poartă de grije; El ne povățuiește; El e inima noastră. Din această inimă zvăcnește sângele purtător de viață prin întreg trupul țării.

Iată o țintă înaltă către care tineretul nostru se cuvine să-și îndrepte toate energiile și pentru care se cade să-și cheltuiască toate elanurile.

Sfânta noastră Biserică, Maica cea bună a neamului nostru, stă și 'n slujba devotată a străjeriei. Nici nu se poate altfel, căci Biserica e pavăza noastră dela leagăn până la mormânt. Ea învață pe străjer să se roage, cu credință, cu dra-

tinereasca meteahnă a frazelor chilometrice, în care nu găsești o virgulă nici dacă ai pune la bătaie un premiu. Ea va veni atunci, când în școală se vor face lecturi din cronicari și tâlcuite cetanii din cărțile bisericești; atunci când se vor recita perlele poeziei noastre clasice, culte și poprale; atunci când în școală profesor și elev deopotrivă își vor da silința să plivească limba românească de buruienile ismelor barbare, cari fac ca târgovețul de azi să nu se mai poată înțelege cu frații săi dela sate.

Incheiu cu ceace am început: graiul poetic e un dar dela Dumnezeu, graiul limpede și corect e un rod al osteneților cărturării. El poate fi învățat dela profesori și din cărți. Și el trebuie învățat.

Problema limpezirii și curățirii limbii românești se reduce la doi factori: la dascăl și la carte (la manual). Cine vrea îl poate adăoga și pe-al treilea: pe elev.

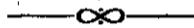
Problema e mare. Ea nu se impune numai pentru pricini utilitariste. Limpezimea și corectitudinea limbii românești pentru un cărturar e și o chestiune de demnitate culturală.

Opera e în mâna d-voastră. Ea se cere înfăptuită. Și cred că o veți înfăptui. Chiar fără să așteptați legi și regulamente. Că de acestea avem aproape destule.

La treaba asta se cere altceva. Grijă și dragoste și simț pentru graiul neamului. Cine nu-l are să nu se facă dascăl de limbă românească.

Sunt convins că din complexul acesta se va deschide drumul către o mai îngrijită limbă în școlile noastre și în afară de ele.

În această nădejde rog pe bunul Dumnezeu să binecuvinteze cu roduri bogate bunele gânduri și osteneți pe cari le cheltuiți pentru frumusețea graiului românesc.

Se organizează FOR-ul la București. Luni 6 I. c. a avut loc la Universitatea din București o convătură pentru înființarea „Frăției ortodoxe române”. Erau de față un număr însemnat de fruntași ai culturii. A prezidat P. S. arhieru Irineu Mihălcescu, care a arătat dorința I. P. S. Patriarh Miron de a vedea extinsă asociația mirenilor din Ardeal pe toată țara, așa cum hotărâse Sf. Sinod. Utilitatea ei s'a dovedit prin roadele frumoase ce le-a dat în curs de 5 ani în mitropolia noastră. S'a luat apoi în desbatere proiectul de statute, întocmit de d-l Iuliu Pașcu, membru al consiliului legislativ. O comisiune va completa statutele în sensul celor discutate, urmând ca ele să fie supuse unei noi convătură, ce se va ține în ziua de 20 I. c.

A început aplicarea legii învățământului teologic. P. S. episcop Nicolae Colan, ministrul educației naționale, al cultelor și artelor a semnat o decizie prin care se înființează cel dintâi liceu seminarial în orașul Bălți, reședință episcopală. Liceul se instalează în localul impozant al școlii normale desființate. Elevii celor dintâi clase ale acestei școli pot rămânea mai departe în noul liceu, iar cei din cl. IV sunt admiși la un examen de diferență spre a urma cursul superior.

Unele ziare din Capitală relatând faptul, îl comentează greșit vorbind de înființarea „unui nou Seminar teologic”. Este știut, că Seminariile acestea au fost transformate de curând pe cale de lege în licee seminareale. Așteptăm rândul celorlalte 11 seminarii teologice.

O donație impresionantă. În ziua de 6 Iunie s'a făcut la „Muzeul Satului” din Capitală deschiderea expoziției muncii culturale la sate a „Fundației Principele Carol”. Era de față și M. S. Regele Carol II-lea, care

a ținut o vibrantă cuvântare. Cu acest prilej o delegație de țărani din comuna Vadul Crișului, jud. Bihor, s'a prezentat Suveranului, iar sateanul Mihai Dubău declară că-l dăruiește locul pe care a aterizat acum 8 ani. Profund mișcat Suveranul a răspuns că primește darul cu toată dragostea și-l pune la dispoziția Episcopiei noastre din Oradea, spre a zidi pe acel loc un așezământ creștinesc.

Un „syllabus” împotriva rasismului. Emoția cauzată la Vatican de vizita cancelarului Hitler la Roma, precum și de disprețul, pe care acesta l-a afișat pentru orice amintea papalitatea, mai durează încă cu toate că svastica a dispărut de pe zidurile Cetății eterne. În cercurile catolice se vorbea de câteva zile, că Sf. Scaun va lua o atitudine perfect desenantă. Ar fi vorba de un „syllabus”, compus din 8 puncte, și îndreptat împotriva rasismului. Acest act este la origină o listă de propuneri, emanând dela autoritatea eclesiascică. Din punct de vedere dogmatic, nu se poate spune cu certitudine că el constituie o decizie ex cathedra, constituie totuși o regulă de doctrină propusă de către autoritatea superioară în mod universal obligatorie și căreia toți credincioșii trebuie să i se supue.

Un „syllabus” împotriva rasismului va provoca fără îndoială ruperea relațiilor dintre Vatican și Germania.

Străduințe ortodoxe în Turda. Dumineca ortodoxiei la Turda s'a serbat cu un deosebit fast, din inițiativa Societății Naționale Ortodoxe a femeilor române, filiala Turda, sub presidenția valoroasei D-ne Lucreția Murășianu.

Serbarea a început printr'un serviciu religios în Catedrala ortodoxă oficiat de un sobor de preoți, în frunte cu inimosul protopop Jovian Murășianu, iar la priceasnă a pre-

INFORMAȚIUNI

Știre personală. P. S. episcop Nicolae Colan, ministrul educației naționale, al cultelor și artelor s'a înapoiat dela București Sâmbătă dimineașu. În ziua întâi de Rusali slujește sf. liturghie în catedrală, iar a doua zi va săvârși sfințirea bisericii noi din Gălpăia, prot. Unguraș.

Praznicul Restaurației. Anul acesta ziua de 8 Iunie a fost sărbătorită în proporții de o amploare neobișnuită. În toate orașele și comunele țării s'au organizat festivități străjerești la cari a participat cu entuziasm sufletul poporului nostru. Căci cei opt ani de domnie ai iubitelui nostru Rege Carol II-lea au însem-

nat începutul viguros al unei epoci noi de prefacere radicală a Statului întregit. În toate domeniile vieții publice am văzut pornind curente de admirabile înfăptuiri, având în centrul lor grandioasă operă de educare a tineretului prin „Straja Țării”. Proba emoționantă a dat-o în deosebi uriașă manifestație străjerească din București, care s'a desfășurat cuceritor sub ochii unui public imens. S'a văzut, că Țara respiră alt aier, al disciplinei, mândriei și muncii, care dă neamului românesc încredere în viitorul strălucit ce-l merită, prin înțelepciunea și avântul unu mare Suveran. De aceea, strigăm din toată inima: Trăiască Regele!

goste și cu nădejde în părintescul ajutor al Celui ce este ziditorul nostru, al tuturor și fără voia căruia nu se mișcă un fir de iarbă pe pământ. Ea povățuiește pe străjer să păstreze în cinste bunele datini strămoșești și să sporească în toate acele virtuți care sunt cheazăia fericirii din viața aceasta și din cea care va să vină. Biserica învață cu putere de Sus, mângăie cu blândețe de Sus. De aceea străjerul ascultă de Biserică, se roagă și viețuiește după nesmintitele ei îndemnuri. N'am văzut în viața mea o privesc mai frumoasă, mai mișcătoare și mai măreață decât un câmp de străjeri rânduți, cântând „Tatăl nostru” în genunchi!

Familia? Evident fără căldura atmosferei familiare străjeria nu poate face mare lucru, oricâte osteneți ar cheltui dascălii acestei minunate școli a tineretului. Și părinții nu pot face o treabă mai bună în interesul propriilor lor fii, decât căutând cu părintească dragoste să întărească în aceștia virtuțile străjerești, — credința, disciplina, dragostea de muncă, buna cuviință, jertfelnicia — pe temelia cărora se zidește viața plăcută oamenilor și lui Dumnezeu deopotrivă. Concesiunile în dauna acestor virtuți sunt fatale chiar și când ele se fac din dragoste. Dragostea părinților pentru copii nu trebuie niciodată să degenereze în slăbiciune, pe care-o vor ispăși mai târziu și unii și alții.

Et nunc venio ad fortissimum. Ce are nașu-

nea cu străjeria? Ce are societatea cu tineretul? Are totul. Căci toată opera de educație a străjeriei poate fi risipită la repezeală de atmosfera păcătoasă a unei societăți stricate. După cum aceeași operă poate fi întărită, când această societate imbie tineretului mediul unei vieți trăite în curățenie morală.

Educația nu se face atât prin dascăleala vorbelor, cât prin covârșitoarea lucrare a pildelor. Contagiunea este factorul hotărâtor în educație. Adevărul pildei cu merele putrede care strică și pe cele sănătoase rămâne în veac. Dar, din fericire, proverbul e și reversibil. Într'o obște cu viață morală, înțelepțește rânduită, și omul singuratic se dă după păr. Se disciplinaază. Se incadrează în totul care îl cuprinde. Mai întâi, poate, de silă; pe urmă, de voie bună. Firește, acest îmbucurător proces de educație nu se întâmplă totdeauna. Dar se întâmplă foarte des.

Un tineret vrednic, crescut în duhul cinstei, al hărniciei, al idealismului, al jertfelniciei, al iubirii de Dumnezeu, de patrie și de Rege cinstește totdeauna societatea întru care s'a zămislit și a crescut.

Biserică, familie, școală, armată și toate celelalte așezăminte ale Neamului, sunt chemate să se pătrundă de duhul năzuințelor străjerești, pentru ca prin contribuția devotată a tuturor să ne nche-

găm — printr'o credință și printr'un avânt — într'onație puternică și fericită, așa cum o dorește cu dor nestins Marele nostru Străjer și cum o dorim cu toții.

Suntem în preajma slăvitului praznic al Restaurației. Praznicul e al Țării întregi, fiindcă Țara întreagă s'a bucurat cu bucurie mare atunci când tânărul Craiu s'a întors acasă; precum Țara întreagă se bucură azi, că-l are „întreg, cinstit și sănătos.” Țara a vrut să închine acest praznic Regelui, căci fapta Lui mare L-a prilejuit. Ci Regele, în iubirea sa fără de margini pentru tineret, l-a nchinat tineretului. Gestul — ca toate gesturile regale — echivalează cu o școală. Români de toate stările și de toate chemările, veniți de 'nvățați la această școală regală. Veniți de 'nvățați să iubiți tineretul: povățuindu-l în rătăcirii, iertându-l întru greșeli, ajutându-l întru neputințe, laudându-l și încurajându-l întru însuflețirea și jertfelnicia lui cheltuită în slujba neamului. Învățați în praznicul restaurației să iubiți tineretul cu dragostea care îndelung rabdă, se milostivește; cu dragostea care nu pizmuește; nu se sumește, nu se trufește, nu se poartă cu necuviința, nu caută ale sale, nu se întărătă, nu gândește răul, nu se bucură de nedreptate, ci se bucură de adevăr; cu dragostea care toate le suferă, toate le crede, toate le nădăjduiește, toate le rabdă, cu dragostea care niciodată nu cade. (I. Corinteni 13, 4—8).“

dicat pâr. catehet Biji, despre însemnătatea Duminecii ortodoxiei.

În după masa acelei zile, s'a desfășurat programul serbării, în cadrul căruia d-l Dr. Valer Moldovanu, prof. univ., a ținut o conferință reușită.

După două cântări religioase executate de corul catedralei și două recitări de poezii religioase, D-na prezidentă Lucreția Murășianu a împărțit iconițele societății drept premiu pentru elevele distinse dela liceul de fete din Turda.

Trebue să se știe că această societate grație membrilor cari secondează inimoasele inițiative ale prezidentei, are un scop înălțător de a ajuta fondul de pictură a bisericii catedrale și împodobirea acestui locaș sfânt.

În Dumineca Florilor s'a organizat tot de societate un concert religios în biserica catedrală colaborând la el d-na Maior Odobescu (soprana), d-l Dr. Vasile Vlăsa (bariton) și corul catedralei de sub conducerea d-lui J. Jasinsky.

La această manifestare a contribuit cu un deosebit elan d-l conf. univ. Dr. I. Crăciun din Cluj, desvoltând o conferință instructivă.

S'a făcut și o colecție pentru fondul picturii bisericii, rezultând un numerar mulțumitor pentru societate.

Ce a fost congresul „euharistic”. Ziarele din Capitală relatează că prin punctul de vamă Curtici s'au înapoiat dela Budapesta două trenuri speciale compuse din 38 vagoane cu pelerini din România. La revizia vamală s'au găsit asupra participanților o formidabilă cantitate de mărfuri, mătăsuri, mantale de cauciuc, stoffe bărbătești și feminine, măști-șoare și foarte multe insigne de propagandă ungurească. În patru geamantane mari s'au găsit patru brazde de pământ, date de Liga revizionistă maghiară ca simbol ungarilor din Ardeal. Tot acest material subversiv a fost confiscat, iar vinovații arestați și înaintați Parchetului.

Iată bilanțul congresului euharistic din Budapesta! Și el a fost frecventat de către frații greco-catolici sub conducerea canonicilor V. Brânzău din Lugoj și I. Georgescu din Oradea. Noi am prevăzut caracterul revizionist al acestui congres și am protestat. Dar clarisimii dela Unirea din Blaj făceau pe cinicii, dând certificate de bună purtare ungarilor. Ei, cum rămân acum acești auguri falși și ipocriți?

Conflictul religios în Germania. Alături de tensiunea acută dintre Berlin și Vatican, regimul hitlerist are neînțelegeri și cu biserica evanghelică. Mai bine de o sută de pastori au refuzat să depună jurământul nou, cerut tuturor slujitorilor bisericești ai Germaniei Mari. Faptul a stârnit indignare în cercurile conducătoare național-socialiste. Câțiva membrii marcanți ai sinodului bisericii evanghelice au fost destituiți. Vestitul pastor Niemoller se găsește și acum tot în închisoare. Pe cât se vede nici cultele protestante

nu stau pe roze în Reichul lui Adolf Hitler. Și totuși spiritul războinic crește, amenințând pacea creștină a Europei.

Către absolvenții Seminarului teologic din 1888. Colegii absolvenți ai Seminarului teologic din Sibiu — promoția anului 1888, — care nu ne-am mai serbat nici un jubileu dela absolvire, sunt rugați a-mi comunica de urgență adresele lor, ca să ne putem consulta prin corespondență asupra programului jubilar de o jumătate veac.

După comunicarea adreselor și adeziunilor voi trimite fiecăruia proiectul de program ca să-l stabilim definitiv, prin colaborarea frățească a tuturor.

Răspunsurile pe adresa: *Iosif Magda*, preot pens., Feneș, jud. Alba.

Vințelul priceput, cu soție bună menajeră capătă îndată angajament cu 1000 Lei lunar și hrana, la Domnul General Mehedinți, București, comuna suburbană Lupeasca, termin. din Str. Radu Vodă, de unde se vor cere informații detaliate.

Consiliul eparhial ort. rom. Cluj.

Nr. 4285/1938.

Comunicat.

Consiliul arhiepiscopesc din Sibiu a scos în tipar o carte voluminoasă „Scrisorile pastorale și Circularele fericitului Arhiepiscop și Mitropolit Andrei”, lucrare datorită dlui Gheorghe Tulbure. Având în vedere că este o carte deosebit de însemnată pentru biserica noastră, pe care preoții noștri o vor putea utiliza cu bun folos în activitatea lor pastorală o recomandăm cu deosebită căldură preoților noștri. Se poate comanda la librăria noastră eparhială. Exemplarul costă legat în pânză 220 Lei, nelegat 170 Lei. Cluj, la 9 Iunie 1938.

Consiliul eparhial.

Nr. 80—1938, (28) 1—1

Publicație de licitație.

În conformitate cu art. 11, din regulamentul pentru înstrăinarea bunurilor bisericești din 23 Ianuarie 1933, se aduce la cunoștința publică că în ziua de 26 Iunie 1938, orele 15, va avea loc în comuna Band, județul Mureș, în cancelaria parohială ort. rom. Band, aflătoare în casa parohială, o licitație publică când se vor vinde imobilele comunei bisericești, înscrise în c. f. Nr. 12 a comunei Band, sub Nr. top. 57 intravilan în întindere de 475 stj. p., pe care se găsește zidită și o casă din pământ compusă din două camere și una bucătărie; sub No. top. 58 grădină cu o întindere de 475 stj. p., sub No. top. 59 grădină cu o întindere de 1 jugăr, și sub Nr. top. 60 intravilan cu o întindere de 480 stj. p., pe care se găsește zidit un grajd, o șură, precum și toate celalalte supraedificate aflătoare pe aceste imobile.

Doritorii vor putea lua parte la licitație atât prin oferte verbale cât și scrise cari se pot depune, sau face,

și în ziua licitației însă cu obligația de a depune 5% garanție din preț oferit.

Prețul de strigare va fi 180.000 Lei și sub acest preț la nici un caz nu se va putea face adjudecarea.

Condițiile de licitație detaliate se pot vedea oricând în cancelaria parohială a comunei bisericești ortodoxe române Band.

Band, din ședința Consiliului parohial ort. rom. ținută la 5 Iunie 1938.

Președinte: Secretar:
Ieroftieiu Viscreanu, Ștefan Ciontea,
paroh. epitrop.

Oficiul parohial ort. român Sânpetru-Almașului.

Nr. 75/1938. (29) 1—1

Publicație de licitație.

Consiliul parohial ort. rom. din Sânpetru-Almașului, jud. Cluj, dă în întreprindere pe cale de licitație publică zidirea din roșu și punerea sub acoperiș a bisericii, conform planului și devizului aprobat de P. Ven. Consiliu Eparhial din Cluj sub Nr. 4219 din 3 Iunie 1938, și invită pe cei interesați, ca până la 26 Iunie a. c., să-și înainteze Consiliului parohial oferta în scris, închisă și sigilată.

Licitația se va ține în aceeași zi la ora 3 p. m., în localul școlii din localitate.

Parohia dă: cărămida, piatra, nisipul, apa, precum și tot bradul și ștejarul toate transportate pe șantier.

Concurenții vor depune o garanție în numerar, ori în imobil, hârtii de valoare, 10% din suma de Lei 352.228 a devizului.

Planul și devizul se pot vedea zilnic la oficiul parohial.

Consiliul parohial își rezervă dreptul de a încredința zidirea bisericii aceluia dintre ofertanți care va prezenta mai multă garanță morală și materială, fără considerare la preț.

Epitropia parohială nu suportă spesele de participare la licitație.

Antreprenorul căruia i se va încredința lucrarea va avea să suporte și prețul planului și devizului.

Sânpetru-Almașului, 7 Iunie 1938.

Petru H. Nicola, Grigorie Dâncan,
preot. epitrop.

Văzut: *Ioil Ghiurițan*, protopop.

Oficiul paroh. ort. rom. Mărișelu, jud. Cluj.

Nr. 58/1938. (30) 1—1

Publicație de licitație.

Consiliul parohial ort. român din Mărișelu, jud. Cluj, dă în întreprindere pe cale de licitație publică, pictarea iconostasului dela noua biserică și invită pe cei ce doresc să execute aceasta lucrare să-și înainteze ofertele în scris, oficiului parohial până la data de 19 Iunie a. c. ora 2 p. m., când se va ține licitația, la cancelaria oficiului parohial din Mărișelu.

Planul și condițiunile de executare se pot vedea zilnic la oficiul parohial.

Consiliul parohial își rezervă dreptul de a încredința pictarea iconostasului, fără considerare la prețuri și condițiuni aceluia dintre ofertanți care

prezintă mai multă garanție și pricepere artistică.

Epitropia nu suportă spesele de participare la licitație.

În cazul când prima licitație nu se putea ține din lipsă de concurenți sau din alte motive, atunci licitația se va ține din nou la data de 26 Iunie a. c. la aceeași oră și în aceleași condițiuni, când se va putea da și din mână liberă.

Mărișelu, la 31 Mai 1938.

Pr. Alex. Fodor, Dumitru Parcel,
paroh. epitrop.

Văzut: *N. Vasiliu*, protopop.

Protopopiatul ortodox român Lăpuș.

Nr. 456/1938. (26) 2—3

CONCURS

Pentru întregirea postului de preot din parohia Stoiceni, protopopiatul Lăpuș, se publică concurs, cu termen de 30 zile dela 1-a apariție în „Renașterea”.

Venitele împreunate cu acest post sunt:

1. Salarul dela Stat.
2. Circa 8 jugăre sesiune.
3. Casă cu dependințe și grădină.
4. Folosința cimitirului.
5. Lemne din pădurea composorului.
6. Stolele obicinuite.

Candidații își vor înainta cererile de concurs potrivit legii în termenul deschis, și cu încuviințarea subsemnatului se vor putea prezenta în parohie pentru a face cunoștință cu credincioșii. În candidație însă fără învoirea P. S. Episcop nu vor putea fi luați.

Lăpuș, la 24 Mai 1938.

Consiliul Parohial în înțelegere cu Oficiul protopopesc.

Ștefan Ghețe, protopop.

Nr. 359/1938 Prot. (25) 3—3

CONCURS

Se publică concurs pentru întregirea parohiei de clasa I-a Deag, din protopopiatul Luduș, cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Renașterea”.

Beneficiile împreunate cu acest post sunt:

1. Salar dela Stat.
2. Casă parohială nouă și deplin corespunzătoare, edificii gospodărești și grădină.
3. Sesiune parohială 27 jug. 901 stj. p. pământ cultivabil, 4 jug. pășune și 3 jug. 546 stj. p. pădure. Totalul 34 jug. 1447 stj. p.
4. Stola îndatinată.

Candidații își vor înainta cererile cu documentele oficiului nostru protopopesc în termenul fixat și cu prealabila noastră încuviințare se vor putea prezenta în parohie pentru a se face cunoștință credincioșilor.

Candidații vor prezenta act de învoire dela P. S. S. Episcopul nostru, fără care nu vor fi admiși în candidare.

Luduș, 16 Mai 1938.

În înțelegere cu Consiliul parohial din Deag.

R. Popa, protopop.

Tipografia Eparhiei ortodoxe române, Cluj.